

MAPES Més del 10% dels residents en geriàtrics catalans han mort pel coronavirus

Consulta en mapes i taules interactives en quines comarques s'han produït més defuncions en residències, on tenen més pes respecte la mortalitat total o com ha evolucionat l'impacte en aquests centres

Nota sobre el mapa: *Clicant al requadre inferior dret, s'amaga la llegenda. Picant sobre cada comarca, es desplega el seu nom i les dades sobre percentatge de morts respecte el total de places en residències, la xifra absoluta, el percentatge i el nombre absolut de contagiats en residències sobre el total de residents, i les places en centres de gent gran de la comarca. També es pot desplaçar o fer més o menys gran el zoom de la imatge.*

La situació en les residències de gent gran ha estat un dels principals focus de preocupació de la pandèmia, a causa de la vulnerabilitat de la gent gran i de la manca d'eines dels geriàtrics per fer front al coronavirus. I ho segueix sent, ja que el govern espanyol ha citat les autonomies per tractar-ho dilluns

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/207579/estat/convoca/dilluns/autonomies/abordar/brots/residencies/gent/gran>), malgrat que les xifres d'afectació s'han reduït enormement respecte el març o abril. El 10,7% dels residents en geriàtrics catalans, de fet, ja ha mort a causa de la pandèmia, amb una incidència major en determinades comarques, tal com s'observa en el mapa inicial.

El renovat web de dades (<https://dadescovid.cat/>) sobre el coronavirus del Departament de Salut permet, per primer cop, consultar les xifres de morts en residències, per comarques. I posant-ho en relació amb les places que hi ha en cadascuna d'elles, es pot extreure que la comarca on han estat més colpejades és l'Anoia, probablement a causa d'un dels primers brots importants de coronavirus, a la conca d'Òdena. En aquesta comarca hi han mort un 25,4% dels residents en geriàtrics, un de cada quatre.

Les altres comarques amb pitjors xifres, a certa distància, són el Bages (18%), l'Alt Penedès (14,9%), el Barcelonès (14,9%), el Vallès Occidental (13,4%), el Vallès Oriental (12,2%) i Osona (11,6%). N'hi ha onze en què el percentatge supera el 10%, sobretot a la regió metropolitana i la Catalunya central, mentre que, en cinc, no s'ha produït ni un mort en residències: l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, la Cerdanya, el Pallars Sobirà i la Terra Alta. A quatre més, només ha mort un sol resident: el Priorat, les Garrigues, la Ribera d'Ebre i el Ripollès.

La incidència ha estat tan elevada que pràcticament la meitat dels morts totals s'han produït en geriàtrics, i això que només han registrat el 16,5% dels positius. Fins a 6.389 residents han perdut la vida per culpa del coronavirus del total de 12.922 morts comptabilitzats fins ara a Catalunya. En 19 de les 42 comarques, però, els morts en residències suposen més de la meitat del total, tal com es pot observar en el mapa inferior.

Aquest mapa és sensiblement diferent a l'anterior, ja que mostra fins a quin punt han estat colpejats els geriàtrics en relació al seu entorn, si han patit proporcionalment més o menys que la població general d'aquells municipis. Com que les xifres de mortalitat general a l'Anoia són elevades, per tant, en aquest cas les de les residències no són comparativament tan elevades,

situant-se, amb un 39,8% dels morts en residències, per sota de la mitjana catalana. Al Priorat i la Ribera d'Ebre, en canvi, suposen un 100%, però és que l'única persona que hi ha mort en cadascuna d'elles per culpa del coronavirus era un resident.

[noticiadiari]2/207579[/noticiadiari]

A més, la mortalitat en residències ha estat significativament superior a la de la mitjana de la població de la comarca a l'Aran (83,3% dels morts ho han estat en residències, cinc dels sis que hi ha hagut), l'Alt Camp (78,1%), el Moianès (74,2%), el Garraf (67,7%), l'Alt Penedès (65,4%) i el Maresme (63,7%). En canvi, a més de les cinc comarques on no hi ha hagut cap mort en geriàtrics, només el 6,2% de les defuncions al Ripollès van tenir lloc en residències de gent gran, com el 15% del Pla d'Urgell, el 17,6% al Baix Ebre o el 20% a les Garrigues.

Ha mancat atenció a aquests centres? Tot apunta que no estaven preparats per una pandèmia d'aquestes característiques i que la reacció inicial va ser lenta per part de l'administració -Quim Torra fins i tot va retirar-li'n les competències al conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, Chakir el Homrani, per traslladar-les a la consellera de Salut, Alba Vergés-. Els protocols ara ja estan més establerts -són massa estrictes amb les visites, per a alguns <https://www.naciodigital.cat/noticia/207341/avis/residencies/ara/no/moren/coronavirus/pero/si/tristesa> - i, segons el Departament de Salut, tots els residents han passat tests per saber si tenen o han passat la malaltia.

[noticiadiari]2/207341[/noticiadiari]

Fins a un 44,3% dels residents a qui se'ls va diagnosticar coronavirus va acabar morint per això, una incidència molt elevada. Pel que fa a la població de més de 64 anys a fora dels geriàtrics, la mortalitat va ser del 33,6% dels diagnosticats. I això que els residents estaven teòricament més vigilats, cosa que havia de facilitar una detecció més acurada i ràpida. L'estat de salut més dèbil de molts d'ells, però, els feia també més vulnerables.

El cert és que ara la situació està força més controlada que fa uns mesos. La setmana del 6 d'abril, van morir 1.406 persones en residències catalanes, i l'anterior ja havien perdut la vida 1.218 residents. Des del maig i sobretot el juny, però, s'han reduït molt aquests fets i, en el millor moment -la setmana del 7 de juliol-, només van morir-hi set residents. Una xifra que després ha tornat a créixer lleugerament i la setmana passada es van produir 139 positius i 24 morts en els geriàtrics, tal com es pot consultar en el gràfic inferior.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]);t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}}));
```

Finalment, en la taula inferior es pot consultar la informació continguda en els dos mapes, però amb possibilitat d'ordenar les comarques en funció de cadascuna de les variables, com el percentatge de residents que han mort per coronavirus, el percentatge de defuncions que representen respecte el total de la comarca, la quantitat absoluta de morts -en les comarques més poblades n'hi ha hagut més, bàsicament- o la xifra de contagis.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]);t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}}));
```

[noticiadiari]2/207423[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/207321[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/207422[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/201967[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/205332[/noticiadiari]